

(9)

γιωργος βελισσαριδης
εμμανουηλ ζεπος
δημητριος κεντακας
δημητριος κοκορης
ρεα λεονταριτου
χρηστος λεφακης
γιωργος μοσχος
αλεξ μυλωνα
ιρα οικονομιδου
ελενη παγκαλου

ΜΕ ΤΗΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ
ΤΟΥ ΓΛΥΠΤΟΥ
ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΣΩΧΟΥ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ
ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ Ε.Μ.Π.

Κ Α Λ Λ Ι Τ Ε Χ Ν Ι Κ Η Ο Μ Α Σ

ΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ

ΕΒΔΟΜΗ ΕΚΘΕΣΙΣ 1965

702.4 GR
1965
EPT

Το ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ

ΕΒΔΟΜΗ ΕΚΘΕΣΙΣ
1965

ΜΕΓΑΛΗ ΑΙΘΟΥΣΑ ΕΚΘΕΣΕΩΝ
Φ.Σ. "ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ,"

ΑΘΗΝΑ, 4 ΕΩΣ 23 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1965

Η ΟΜΑΔΑ ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ ΤΟ 1952 ΑΠΟ ΖΩΓΡΑ-
ΦΟΥΣ ΜΕ ΚΟΙΝΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΤΑΓΩΓΗ.

Ε Κ Θ Ε Σ Ε Ι Σ :

Α'—ΣΤΟ ΨΥΧΙΚΟ—ΟΙΚΙΑ Κ. ΓΕΩΡΓΙΚΟΠΟΥΛΟΥ. ΑΠΡΙ-
ΛΙΟΣ—ΙΟΥΝΙΟΣ 1954.

Β'—ΣΤΟΝ ΠΕΙΡΑΙΑ—ΦΟΥΑΓΙΕ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ.
ΑΠΡΙΛΙΟΣ—ΜΑΪΟΣ 1955.

Γ'—ΣΤΟ ΥΠΕΡΩΚΕΑΝΙΟ ΟΛΥΜΠΙΑ—ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1955

Δ'—ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ—ΓΚΑΛΕΡΙ ΖΥΓΟΣ. ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ—
ΜΑΡΤΙΟΣ 1958.

ΤΟ 1958 ΩΡΓΑΝΩΣΕ ΕΚΘΕΣΙ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΣΤΟ
ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ—ΜΕ ΤΗΝ
ΥΠΟΣΤΗΡΧΗ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
Υ.Π. ΠΕΡΙΩΔΕΥΣΕ ΣΤΟ ΑΙΓΙΟ, ΠΑΤΡΑ, ΠΥΡΓΟ,
ΚΑΛΑΜΑΤΑ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, ΣΕΡΡΕΣ, ΔΡΑΜΑ,
ΚΑΒΑΛΑ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΘΟ.

Ε'—ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΣΤΗΝ ΜΕΓΑΛΗ ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΟΥ Φ.Σ.
«ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ». ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ—ΜΑΡΤΙΟΣ 1961.

ΣΤ'—ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΣΤΗΝ ΜΕΓΑΛΗ ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΟΥ
Φ.Σ. «ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ». ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ—ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ
1963.

Ζ'—ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΣΤΗΝ ΜΕΓΑΛΗ ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΟΥ Φ.Σ.
«ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ», ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1965.

Συνεχισται ἑνὸς «δασκάλου», ποὺ εἶχε τὸ δῶρημα νὰ προσφέρῃ τὴν πλήρη εἰκαστικὴ ἐποπτεία τῶν φαινομένων, οἱ καλλιτέχνες τοῦ «Ἐργαστηρίου» μᾶς καλοῦν καὶ πάλι νὰ παρακαλουθῆσωμε τὸν πολύτονο μόχθο τῆς σιωπηλῆς δημιουργίας τους.

Ἄληθινὰ σιωπηλοί, μακρὰ ἀπὸ τὸν ἐκθεσιασμὸ καὶ τὸν θόρυβο, γεμίζουν τὸν εἰκαστικὸ χῶρο τους ὁ καθένας μὲ τὴν «θεωρία», μὲ τὴν ὄρασι τοῦ θεάματος τῶν πραγμάτων. Ἐμαθαν ὅμως καὶ ἔκαμαν πρᾶξι τὴν «ἀρχή» ὅτι τὰ πράγματα δὲν εἶναι μόνο αἰσθησι τοῦ φαινομένου, ἀλλὰ ἡ ἔκφρασι αὐστηρῶν νόμων ἀναλογιῶν, ἐνυπάρχουσα ἔμμονος ἁρμονία. Καὶ ἡ ἁρμονία αὐτὴ συνιστᾷ τὴν δομὴ τῆς εἰκόνας καὶ τὴν κλίμακα τῆς χρωματικῆς παρουσίας της. Ἐμαθαν καὶ κάτι ἄλλο, ὅτι ὁ κόσμος τῶν αἰσθήσεων μᾶς ὀδηγεῖ ἀναγκαῖα πρὸς τὸ ἐνδιάθετο πνεῦμα τῆς δημιουργίας. Καὶ αὐτὸ τοὺς ἔδωσε τὴν ἰκανότητα νὰ ἀναζητοῦν τὴν πνοή της καὶ νὰ τὴν ἀπεικονίζουν μὲ προσωπικὸ τρόπο. Μιὰ ιδιότυπη συμβολοκρατία χαρακτηρίζει τὴν ὁμάδα τοῦ «Ἐργαστηρίου». Ἡ αἰσθητικὴ θεμελίωσι τῆς ὁμάδας τὴν ἐπέβαλε. Ἡ μυστικὴ ἑλλαδικὴ γεωμετρία, μαζὺ μὲ τὸν ἀποκαλυπτικὸ ὑπερβατικὸ μονισμό τῆς Ὁρθοδοξίας, καὶ ὅ,τι στοῦ μετὰξὺ συνεκόμισε ἢ ἀνεκτίμητη εἰκαστικὴ ἐμπειρία τῶν μεγάλων ἐποχῶν καὶ

τῶν καινοτόμων σχολῶν, ἦταν οἱ ὀδηγητικὲς γραμμὲς τῆς εἰκαστικῆς διαμορφώσεώς των. Καὶ ὁ καθένας τους, μὲ προσοχὴ καὶ μὲ ἀφοσίωσι, ἐπεδίωξε τὸ ἀποτέλεσμα.

Τὸ δίδαγμα ὅμως ποῦ ἔλαβαν προϋπέθετε τὴν ἐλευθερίαν. Δηλαδή τὴν δυνατότητα προσωπικῆς ἐπικοινωνίας τῆς ἀτομικῆς συγκινήσεως μὲ τὸ εἰκαστικὸ ἐρέθισμα. Οἱ ἐκτιθέμενοι πίνακες μᾶς δίδουν τὴν εὐγλωττὴ ἀπάντησι, ὅτι δὲν ὑπάρχει κανένα σπέρμα πνευματικῆς δουλείας στὴν ὁμάδα. Καὶ αὐτὸ εἶναι σημαντικό γιὰ μιὰ ἐποχὴ, ὅπου τὸ αἶσθημα τῆς ἀνασφάλειας ὀδηγεῖ πολλοὺς στὴν ὑποταγὴ καὶ στὴν προστασία ἀμφιβόλων αἰγίδων.

Τὸ «Ἐργαστήρι» μᾶς προσφέρει τὴν ἄδολη χαρὰ μιᾶς ἀληθινῆς ὁμαδικῆς προσπάθειας, τὴν πλήρη ἄνεσι τῆς προσωπικῆς ἐρμηνείας καὶ κυρίως τὴν ἀδιάλλακτη ἐπιμονὴ στὸ ἀγαθὸ τῆς συλλογικῆς πορείας, ποῦ δὲν εἶναι προϊόν συμπτώσεως ἢ ὑπολογισμοῦ, ἀλλὰ καρπὸς κοινῆς καλλιτεχνικῆς πίστεως καὶ ἐλεύθερης ἐκλογῆς.

Νομίζω ὅτι κάθε «λόγιος» ὑπομνηματισμὸς τῆς προσφορᾶς τοῦ «Ἐργαστηρίου» ἀποτελεῖ περιττὸ φόρτο. Τὸ ἔργο εἶναι πολὺ εὐγλωττο. Μόνο θὰ ἤθελα, μὲ τὴν εὐκαιρίαν αὐτὴ, νὰ χαιρετίσω τὴν παρουσίαν τοῦ ἀγαπητοῦ γλύπτη, τοῦ Ἀντώνη Σώχου, ποῦ ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν τιμήθηκε μὲ τὴν ἐκλογὴν του. Κράτησε πιστὰ στὸ μαστορικὸ χέρι του τὴν σμίλη καὶ ἀλάθητα τὸ καθωδήγησε, ὁ αὐθορμητισμὸς τοῦ δημιουργικοῦ ἐλληνικοῦ ἐνστίκτου μαζὺ μὲ τὴν ἀκέραιαν γνώσιν, πρὸς τὴν συνέχισιν μιᾶς παραδόσεως, ποῦ εἶναι αὐτὸ τοῦτο τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀληθινοῦ καλλιτεχνήματος. Στὴν προκείμενη ἐκθεσὶ τοῦ «Ἐργαστηρίου» ἡ συμμετοχὴ του εἶναι τιμὴ, ἀναγνώρισιν καὶ ἐπιβράβευσιν γιὰ τοὺς νεώτερους ὁμοτέχνους του, καὶ μιὰ ἐγγύησιν γιὰ ὅλους μας, πὼς στὸν τόπο μας ὑπάρχει ἀκόμα πολλὴ εἰλικρινῆς δημιουργία καὶ ἀνιδιοτελεῖ ἐπιτεύγματα.

Κ. Α. ΜΕΡΑΝΑΙΟΣ

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΣΩΧΟΣ

Ἀκαδημαϊκός - Καθηγητής Ε.Μ.Π.

Λεωφόρος Ἀλεξάνδρας 46 - Τηλ. 833-313 - Ἀθήναι

1. Κύπρος

(Ξύλο)

—

ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΔΗΣ

Ὀδὸς Περιγιάδου 19 - Τηλ. 651-675 - Χολαργός

2. Κοσμογονία σὲ διαστημικὸ χῶρο	(Λάδι - πλαστικὸ)	1,20 x 0,90
3. Ἀόρατος Κόσμος	»	1,00 x 0,50
4. Κατασκευὴ	»	1,00 x 0,50
5. Ἀνταύγειες	»	0,90 x 0,50
6. Γένεσις	»	0,90 x 0,50
7. Μεταμορφώσεις τῆς ὕλης	»	0,50 x 0,54
8. Σύνθεσις ἀπὸ Ναυπηγεῖο	(Ξυλογραφία)	0,55 x 0,30
9. Κατασκευὴ	»	0,55 x 0,30
10. Σύνθεσις ἀπὸ δομικὰ ὑλικά	»	0,55 x 0,30

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΖΕΠΟΣ

Ὀδὸς Ἀριστείδου 146 - Τηλ. 960-928 - Καλλιθέα

11. Πάτμος	(Λάδι)	1,35 x 0,68
12. Κάτω Πάτμος	»	0,75 x 0,90
13. Πρωινὸ	»	0,75 x 0,90
14. Πλαγιά τοῦ Πόρου	»	0,61 x 0,84
15. Πελοπόννησος	»	0,61 x 0,84
16. Ἀκρογιάλι	»	0,30 x 0,55
17. Παναγία	»	0,55 x 0,30

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΕΝΤΑΚΑΣ

Ὀδὸς Ζωοδόχου Πηγῆς 52^B - Τηλ. 610-946 - Ἀθήναι

18. Ζωγραφικὴ	(Πλαστικό)	1,30 x 1,03
19. Ζωγραφικὴ	»	1,30 x 1,03
20. Ζωγραφικὴ	»	1,00 x 0,80
21. Ζωγραφικὴ	»	1,00 x 0,80
22. Ζωγραφικὴ	»	1,18 x 0,90
23. Ζωγραφικὴ	»	0,50 x 0,50
24. Ζωγραφικὴ	»	0,50 x 0,50

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΚΟΡΗΣ

Ὀδὸς Μπέλες 14 - Τηλ. 918-959 - Κουκάκι - Ἀθήναι

25. Σκῦρος	(Λάδι)	0,50 x 0,60
26. Ἐρέτρια	»	0,50 x 0,73
27. Θαλασσινὸ τοπίο	»	0,50 x 0,73

ΡΕΑ ΛΕΟΝΤΑΡΙΤΟΥ

Ὀδὸς Ἀλδου Μανουτίου 13-15 - Τηλ. 640-538 - Ἀθήναι

28. Νησιώτικα σπίτια	(Λάδι)	0,92 x 0,60
29. Δρομάκι	»	0,92 x 0,60
30. Λιμνοθάλασσα	»	0,65 x 0,81
31. Νεκρὰ φύσις	»	0,65 x 0,81
32. Μελέτη I	»	0,46 x 0,33
33. » II	»	0,46 x 0,32

ΧΡΗΣΤΟΣ ΛΕΦΑΚΗΣ

Καθηγητής Πολυτεχνικής Σχολής Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
 'Οδός Βασιλίσσης Σοφίας 120 - Τηλ. 78-538 - Θεσσαλονίκη

34. 'Οπτικός διάλογος	(Μικτή τεχνική)	1,35 x 1,00
35. 'Οπτικός διάλογος	» »	1,35 x 1,00
36. 'Οπτικός διάλογος	» »	1,35 x 1,00
37. 'Οπτικός διάλογος	» »	1,35 x 1,00

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΟΣΧΟΣ

'Οδός 'Ορέστον 3 - Τηλ. 81-782 - Θεσσαλονίκη

38. «Non Perniciem» - Συμβολική σύνθεσις	(Λάδι)	1,80 x 1,20
39. 'Ομιλητής	»	0,20 x 0,16
40. Φωτιά	»	0,12 x 0,16

ΑΛΕΞ ΜΥΛΩΝΑ

'Οδός 'Αγίου Δημητρίου 50 - Τηλ. 672-748 - Ψυχικό

41. Πιόνια	(Σφυρήλατος Μπροϋντζος)	—
42. Βασιλεύς - Βασίλισσα	» »	—
43. Θυμωμένη γυναίκα	» »	—
44. Μεσαιωνικό	» »	—

ΙΡΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

'Οδός 'Αρριανού 29 - Τηλ. 719-090 - 'Αθήναι

45. 'Ισπανία	(Λάδι)	0,61 x 0,50
46. 'Ισπανία	»	0,61 x 0,50
47. Παναγία	»	0,61 x 0,50

48. Μορφή	»	0,61 x 0,50
49. Ίσπανική Παναγία	»	0,92 x 0,60
50. Ίσπανία	»	0,70 x 0,70
51. Ίσπανία	»	0,20 x 0,27
52. Άγ. Μάρκος	»	0,20 x 0,27

ΕΛΕΝΗ ΠΑΓΚΑΛΟΥ

Όδός Γούζη 5 - Τηλ. 672.242 - Ψυχικό

53. Τελετουργικό	(Λάδι)	1,00 x 0,62
54. Γένεσις	»	1,00 x 0,62
55. Διά μέσου του χρόνου	»	1,00 x 0,62
56. Γυρισμός	»	0,73 x 0,93
57. Άφεςις	»	1,17 x 0,82
58. Ύποκρισία	»	0,60 x 0,50
59. Τρυφερότης	»	0,45 x 0,37

Τ Ι Μ Α Ι Ε Ρ Γ Ω Ν

1 - —, 2 - 12.000, 3 - 7.000, 4 - 7.000, 5 - 6.000, 6 - 6.000, 7 - 3.500, 8 - 1.500, 9 - 1.500, 10 - 1500, 11 - 10.000, 12 - 8.000, 13 - 8.000, 14 - 7.000, 15 - 7.000, 16 - 3.500, 17 - 3.500, 18 - 15.000, 19 - 15.000, 20 - 8.000, 21 - 8.000, 22 - 15.000, 23 - 3000, 24 - 3.000, 25 - *άνήκει*, 26 - 2.500, 27 - 2.500, 28 - 8.000, 29 - 8.000, 30 - 8.000, 31 - 8.000, 32 - 1.500, 33 - 1.500, 34 - 16.000, 35 - 16.000, 36 - 16.000, 37 - 16.000, 38 - 20.000, 39 - 1.500, 40 - 1.000, 41 - 15.000, 42 - 15.000, 43 - 15.000, 44 - 20.000, 45 - 5.000, 46 - 5.000, 47 - 5.000, 48 - *άνήκει*, 49 - 8.000, 50 - 9.000, 51 - 1.600, 52 - 1600, 53 - 10.000, 54 - 10.000, 55 - 10.000, 56 - 12.000, 57 - 12.000, 58 - 5.000, 59 - 3.000.

ΕΒΔΟΜΗ ΕΚΘΕΣΙΣ 1965

